

Sankt Andreas kyrka Helsingborg

56.0811, 12.6857

Sankt Andreas kyrka är namngiven efter aposteln Andreas, som var bror till aposteln Petrus. Båda var fiskare vid Galileiska sjön, och enligt traditionen kallade Jesus dem att bli hans lärjungar genom att säga att han skulle göra dem till "människofiskare". Sedan mitten av 900-talet är också Sankt Andreas Skottlands skyddshelgon.

Sankta Maria mentalsjukhus med tillhörande sjukhuskyrka, nuvarande Sankt Andreas kyrka, uppfördes 1920-27 efter ritningar av medicinalstyrelsens arkitekt Carl Westman. Carl Westman var utbildad på Tekniska högskolan och Konstakademin i Stockholm och arbetade därefter två år i USA. 1909 vann han tävlingen om Stockholms rådhus, som tillsammans med Röhsska konstslöjdmuseet i Göteborg räknas som hans mest kända verk. 1916 anställdes han som medicinalstyrelsens arkitekt och ritade flera sjukhus till exempel Beckomberga och Radiumhemmet.

Kyrkan användes sedan av patienter och personal. 1966 övergick Sankta Maria sjukhus till Malmöhus

läns landsting.

Kyrkan avlystes i samband med att mentalsjukhuset avvecklades 1993 och området bytte namn till Maria Park. Landstinget erbjöd då Helsingborgs kyrkliga samfällighet att köpa kyrkan för en krona men de avböjde. Kyrkan stängde och avställdes. Fyra år senare bestämde man sig dock för att anta budet och 1999 togs kyrkan åter i bruk.

Utmed kyrkan norra och södra ytterfasad finns olika symboler, varav en väcker viss anstöt - åtminstone innan man känner till dess historia. Det gäller den svastika som finns på norra sidan. Men - här är det ingen symbol för nationalsocialismen. När kyrkan uppfördes 1926 hade nazisterna ännu inte på allvar visat upp sitt ondskefulla tryne, och här är det en solsymbol med mångtusenåriga traditioner.

Svastikan var också innan 1930-talets mitt ganska vanligt förekommande i Sverige. Den svenske greven Eric von Rosen hade svastikan som igenkänningsmärke och emblem på ett flygplan som han 1918 skänkte till Finlands flygvapen. Och fram till 1933 hade det svenska elektrotekniska företaget ASEA en svastika som logotyp.

Kyrkorummets trätunnvalv har temperamålningar av

konstnär Filip Månsson. Målningar består av fem fält med olika motiv såsom ett skepp med fyr, ett bergslandskap, en harpa, en kalk och en skog med djur.

Altartavlan från 1928 är målad direkt på väggen och föreställer Jesus med gloria sittande med en bok i vänster hand och lyft högerhand.

Det ena av kyrkans båda altare kommer från den nerlagda Stenbockskyrkan.

Här finns också två dopfuntar, varav den ena också kommer från Stenbockskyrkan och den andra från Ringstorpskyrkan.

De fem nedersta bänkarna är ihopsatta så man ej kan använda dem, detta eftersom brandmyndighetens krav på minskat antal personer i kyrkan.

Orgeln från 1964 är tillverkad av Marcussen & søn i Danmark, som även tillverkat kororgeln, som tidigare fanns i sjömanskyrkans lokal.

Sankt Andreas kyrka har inga klockor, utan man använder inspelade klockor från Sankt Annas kyrka.

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Sankt Andreas kyrka - kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift 2015 Kristina Simonsson.